

BOUWHISTORISCH RAPPORT.

Minrebroederstraat 3 en 5.

Hoewel nu op enige plaatsen met elkaar verbonden, zijn de panden Minrebroederstraat 3 en 5 in opzet zelfstandig. Het pand Minrebroederstraat 3 en de begane grond en kelders van het pand Minrebroederstraat 5 waren in gebruik bij de Brandweer. De verdieping van het pand Minrebroederstraat 5 is in gebruik bij de gemeente Utrecht. Intern zijn deze panden ten behoeve van deze gebruiksfuncties sterk verbouwd en voor het grootste deel afgetimmerd. Derhalve kon de opname slechts globaal zijn.

Minrebroederstraat 3.

Van dit pand waren slechts de begane grond en de eerste verdieping te bezoeken. Het pand is in zijn geheel gebouwd in 1884 (zie bijlage 1 en 2). Bij de bouw zijn, te oordelen naar de bouwtekeningen, een aantal bestaande elementen opgenomen. Het pand aan de Ganzenmarkt (nu: Korte Minrebroederstraat 13) is toen geheel verbouwd en bij het pand Minrebroederstraat 3 getrokken. Nu is in dat pand de brandweergarage ondergebracht.

De bouwhistorische waarde van het pand Minrebroederstraat 3 wordt met name bepaald door de volgende elementen:

- de structuur en de bouwmassa van het pand, inclusief de kapvorm en de verdiepingshoogten.
- de voorgevel in zijn geheel met inbegrip van de pui. Extra aandacht vragen de (vermoedelijk) bronzen voorzetstukken van de pui. Verdwenen sier-elementen kunnen aan de hand van de bouwtekening (eventueel) aangevuld worden.
- de kap en de zeer karakteristieke dakkapel, inclusief hun dakdekking. Op het voorschild van de kap zijn zinken leien en randlijsten aangebracht, terwijl op de zijschilden platen met roevenaansluitingen liggen.

Steeg tussen Minrebroederstraat 3 en 5.

De steeg tussen de panden Minrebroederstraat 3 en 5 is van oorsprong open geweest. Op de bouwtekening van het pand Minrebroederstraat 3 (1884) is te zien dat het voorste gedeelte van de steeg bij het pand is getrokken. Bij latere verbouwingen is de steeg nog verder bij het pand getrokken en overbouwd. Hij is echter nog goed herkenbaar.

De structuur en de verkavelingshistorie van deze hoek zijn erbij gebaat, indien deze steeg als steeg (al dan niet overbouwd) herkenbaar blijft zowel in plattegrond als in het gebouw zelf.

De toegang tot de steeg vanaf de straat maakt deel uit van de pui van het pand Minrebroederstraat 3, en is als zodanig al als waardevol aangemerkt.

Minrebroederstraat 5.

Dit voorname pand heeft een complexe bouwgeschiedenis, waarvan de hoofdzaken te lezen zijn in de, als bijlage 3 opgenomen, beschrijving van E.M. Kylstra. Hier kan dus worden volstaan met een opsomming van de (bouwhistorisch) waardevolle elementen.

- de bouwmassa, de kapvorm (inclusief de kopgevels), de verdiepingshoogten en de tweebeukige structuur van het gebouw.
- de muren van de twee voorgangers van het huidige pand zijn van belang omdat deze de wijze van verbouwing tot het huidige pand aangeven. (De rechtermuur van de vestibule, en zijn voortzetting op de verdieping, de muur tussen de keuken/buffet en de kantine zijn hoogst waarschijnlijk nog muren van de voorgangers van het huidige pand. Dat geldt overigens ook voor delen van de muur tussen de twee beuken van het huidige pand).
- de statige, symmetrische voorgevel (XIXa) met zijn verzorgde metselwerk en nog gedeeltelijk oorspronkelijk voegwerk. De vensters, inclusief de vensterbanken en -lijsten aan de binnenzijde, zijn eveneens waardevol. Het deurkozijn (ca. 1900), de deur (ca. 1930) en de buitentrapp (ca. 1900) zijn later aangebracht, met behoud van de oorspronkelijke opzet. De aftekening van de oorspronkelijke buitentrapp is nog te zien op de plint.
- de kapspanten van de voorste (aan de straat gelegen) beuk van het huis. Bij deze spanten horen de standvinken, die in de muur tussen de twee beuken zijn opgenomen.
Deze kap kan bij de verbouwing in de 18de eeuw zijn aangebracht, maar ook bij de vroeg 19de eeuwse verbouwing. Tot nu toe kennen we geen soortgelijke kap in Utrecht.
(N.B.: de kap in de achterste beuk is een nieuw-Hollandse kap en dateert waarschijnlijk uit de tweede helft van de vorige eeuw).
- de kelders, met tongewelven. Deze kelders zijn, in elk geval het grootste deel, nog afkomstig van de twee panden, die in de 18de eeuw tot het huidige pand zijn verbouwd.
Van waarde zijn hier ook de trappen naar buiten (straatzijde) en de kaarsnis in de oostmuur.
- de achtergevel is nog vrijwel geheel gaaf en opgezet als tegenhanger van de voorgevel. Het pand presenteert hiermee zijn karakteristieke blokform. Opvallend is dat door de aanpassingen aan de bestaande gebouwen hier slechts vier vensterassen aanwezig zijn. De vensters hebben nog, zowel aan de buiten- als binnenzijde, hun oorspronkelijke opzet (afgezien van de bij de verbouwing van de kantine gewijzigde vensters).

Samengevat:

Minrebroederstraat 3.

- bouwmassa en structuur (incl. kapvorm en verdiepingshoogten).
- de voorgevel in zijn geheel (incl. pui).
- de kap en de dakkapel (incl. dakbedekking).

Steeg tussen Minrebroederstraat 3 en 5.

- van belang als structurelement.

Minrebroederstraat 5.

- bouwmassa en structuur (incl. kapvorm en verdiepingshoogten).
- muren van de voorganger van het huidige pand.
- voorgevel, inclusief de vensters, trap en de plaats, breedte en hoogte van de deuropening.
- kaspanten van de voorste beuk en de standvinken in de muur tussen de twee beuken.
- de kelders in hun geheel (incl. trappen naar de straat).
- de achtergevel, inclusief de vensters.

Utrecht, 6 oktober 1987.

J.A. van der Hoeve.

- Bijlagen:
1. Ontwerp-plattegrond uit 1884 voor het pand Minrebroederstraat 3.
  2. Ontwerp-doorsneden en -gevels uit 1884 voor pand Minrebroederstraat 3.
  3. Beschrijving van het pand Minrebroederstraat 5 door E.M. Kylstra (overgenomen uit het "Utrechts Documentatiesysteem").
  4. Plattegrond van de begane grond van beide panden.
  5. Plattegrond van de eerste verdieping van beide panden.

Beschrijving volgens Register Monumentale Panden
(zie kaart 5a (0000.2301)):

Een 18-de eeuws woonhuis met twee beuken, bestaande uit twee bouwlagen, een kap parallel aan de straat en kelders, met een ongepleisterde lijstgevel.
Zoals langs de Minrebroederstraat meer voorkomt, is dit pand een s-menvoeging van twee huizen.
Het linker gedeelte, het breedste, is een in aanleg middeleeuws voorhuis met haaks daarop een later achterhuis. Beide delen hebben kelders met tongewelven, het voorste gedeelte heeft in de linkermuur een kaarsnis. Het rechter gedeelte had ook een onderkelder, mogelijk middeleeuws, voorhuis en een, hier losstaand achterhuis. In de 18-de eeuw zijn de elementen door een volledige herbouw samengevoegd tot het huidige gebouw met twee beuken. De vroeg 19-de eeuwse voorgevel heeft de 18-de eeuwse of mogelijk de twee oudere gevels vervangen. Deze gevel is op de ramen na geheel intact. De achtergevel is wel een over de volle breedte doorlopende 18-de eeuwse gevel, waarin ook de vensters met roedeverdeling nog aanwezig zijn.
Het hoge zadeldak aan de voorzijde heeft grenen jukken waarop in de 20-ste eeuw gordingen zijn aangebracht. Op het achterhuis staat een 19-de eeuws schilddak, waarschijnlijk als vervanging van de oorspronkelijke kap.
De linker topgevel van het voorhuis is een, gedeeltelijk herkenbare, trapgevel met door pannen gedekte trappen. Deze trapgevel kan behoren tot de voorganger van het huidige huis. De rechter topgevel aan een, nu dichtgebouwd, steegje heeft op zolder twee gedeeltelijk oorspronkelijke vensters.
Dit pand is een goed voorbeeld van samenvoeging van twee huizen. Daarnaast zijn ook de restanten van de middeleeuwse voorganger, met name de linker voorkelder, van belang. Architectonisch belangrijk is de voorgevel met trap.

Aanvulling:

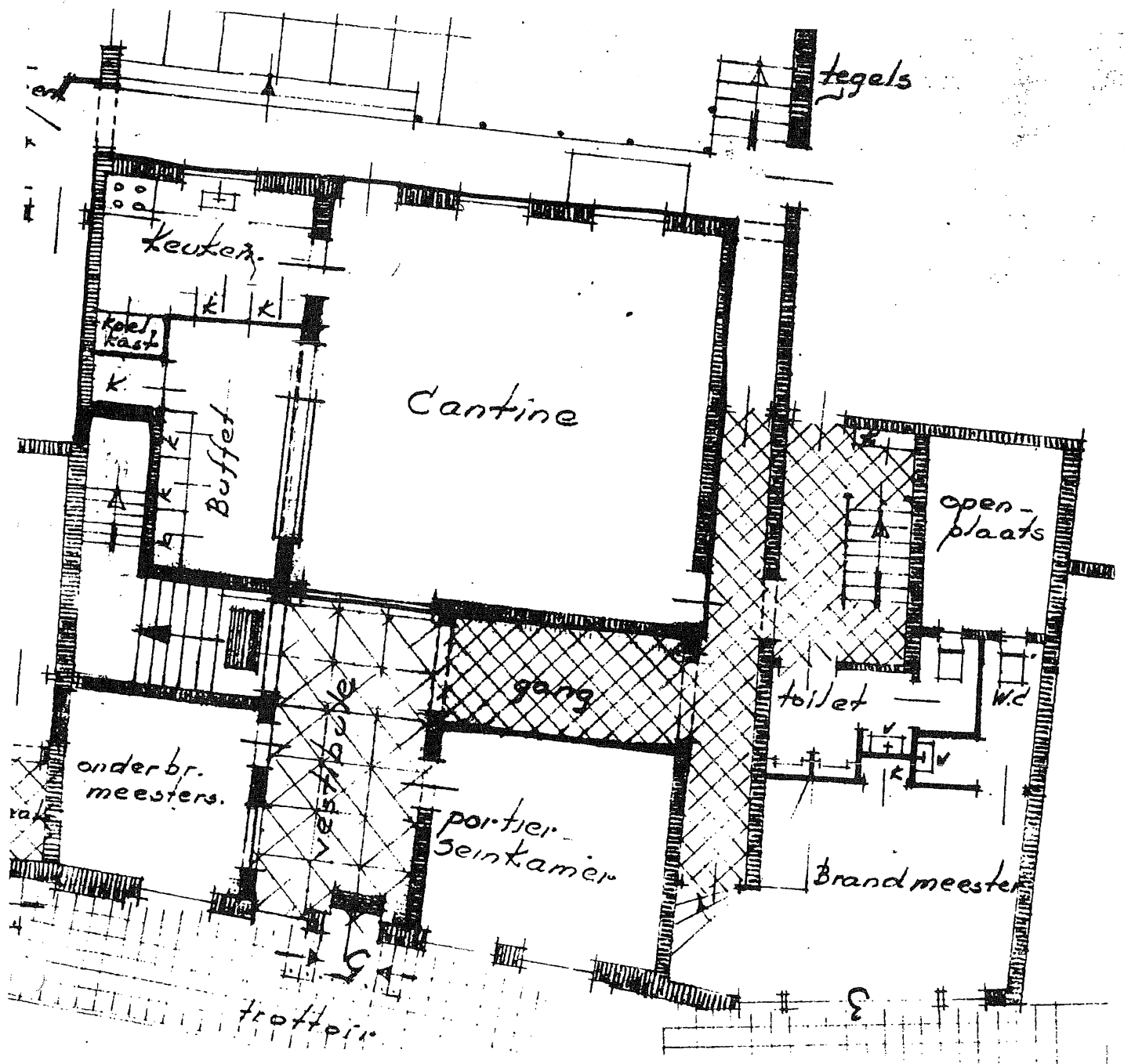
Het pand is medio november 1982 bezocht door E.M.Kylstra. De balklagen zijn niet zichtbaar, de gehele kap wel. De kelders zijn via de achterzijde bereikbaar.
De beschrijving is van E.M.Kylstra.

Eigen waarneming E.M.
Kylstra
Beschrijving E.M. Kyl-
stra

17 JAN. 1980 E

tht0183

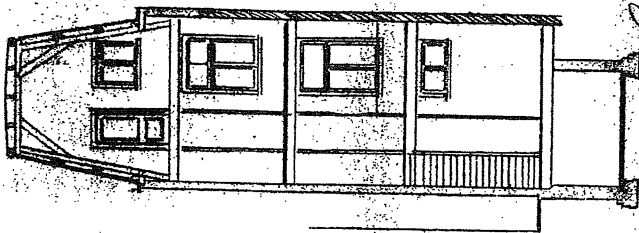
bron	verwerkt

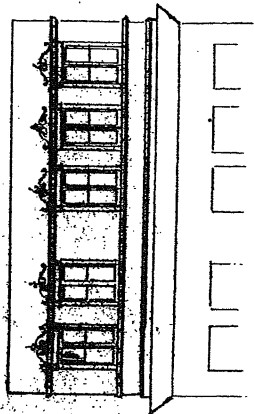
Begane grond

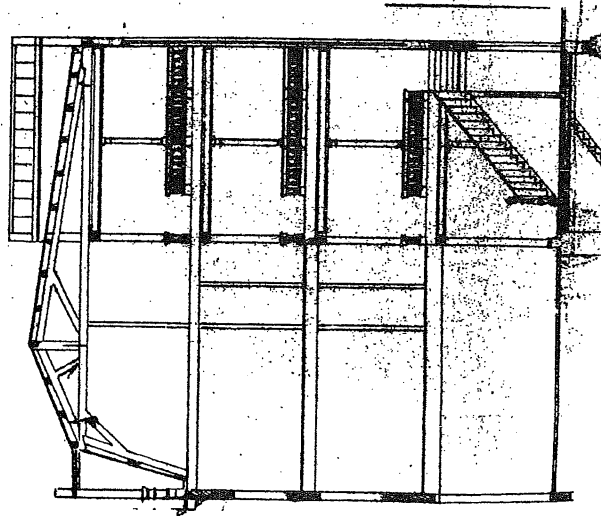
236. B.

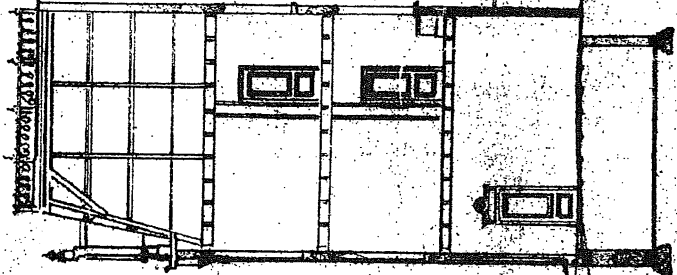
B. 1883

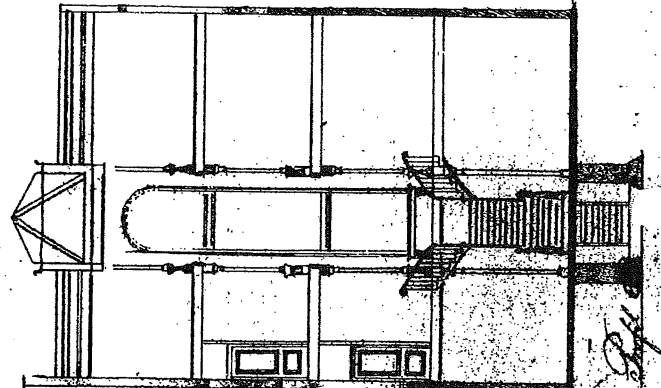
B. 1883

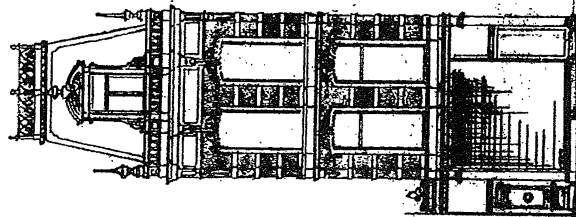
B. 1883

B. 1883

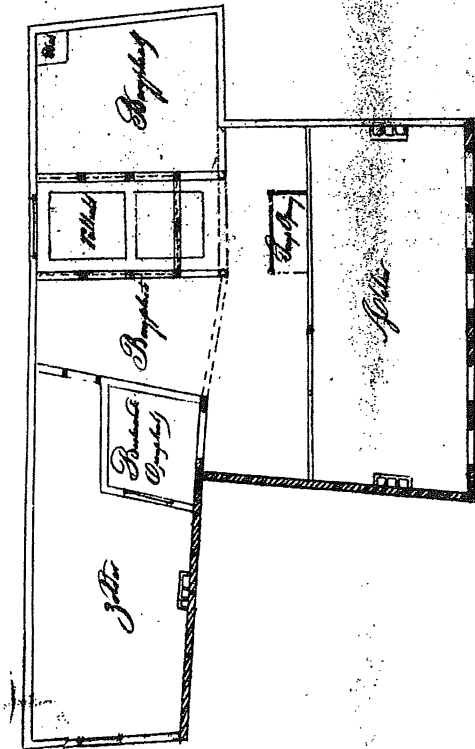
B. 1883

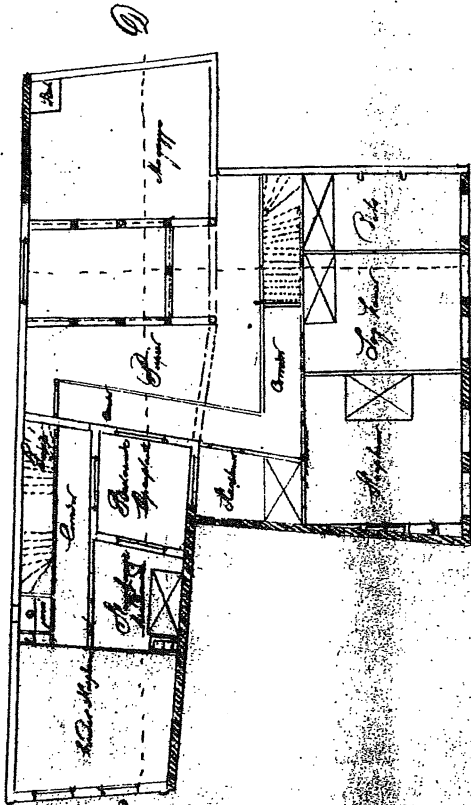
B. 1883

(Olden 1883)

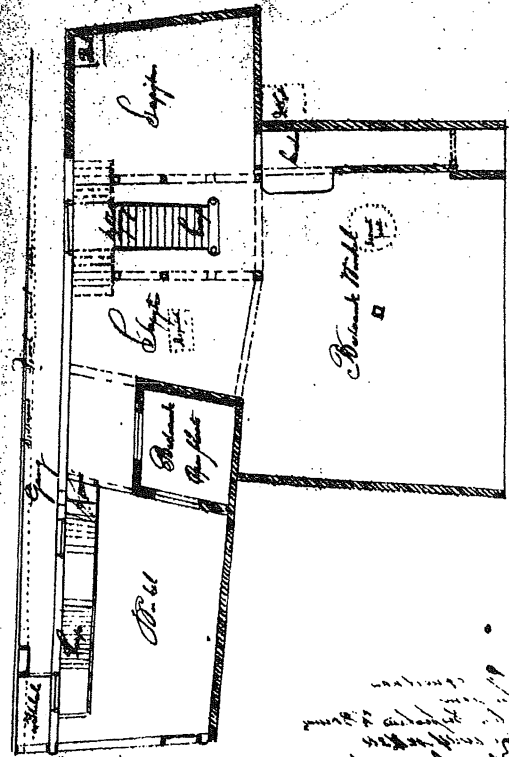
236 A.

garage

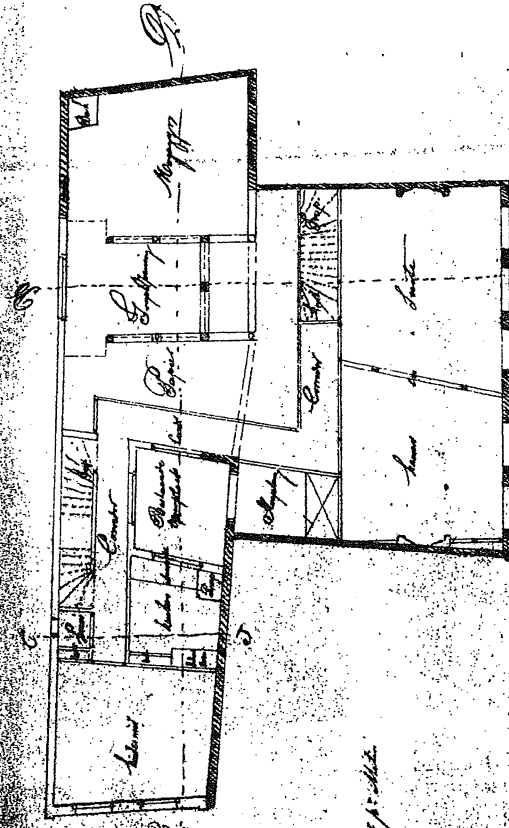

2nd Floor

garage

Handwritten notes and signatures at the bottom right of the page.

2nd Floor

Handwritten notes and signatures at the bottom right of the page.